

Żołnierze w służbie historii

https://zolnierzewhistorii.ipn.gov.pl/zwh/form/r600806,Zespól-Szkól-w-Dobrym-Mieście.html
20.05.2024, 21:30

Alina Ślimak

[Powrót](#)

Pełna
nazwa
szkoły

Zespół Szkół w Dobrym
Mieście
11-040
Dobre Miasto
warmińsko - mazurskie

Dane zespołu

Nauczyciel -
Opiekun -
imię i
nazwisko

Alina Ślimak

Pierwszy uczeń

Uczeń 1 -
imię i
nazwisko

Błażej Ilkiewicz

Drugi uczeń

Uczeń 2 -
imię i
nazwisko

Piotr Graczyk

Trzeci uczeń

Uczeń 3 -
imię i
nazwisko

-

Sylwetka żołnierza

Imię i
nazwisko
żołnierza

Władysław Raginis

Lata
życia

1908 - 1939

Opis
postaci

Władysław Raginis urodził się 3 lipca (choć podaje się także datę 27 czerwca) 1908 roku we wsi Zariny nieopodal Dyneburga (obecnie Daugavpils na Łotwie). W 1927 roku ukończył gimnazjum w Wilnie, po złożeniu egzaminu

maturalnego wstąpił do Szkoły Podchorążych Piechoty w Komorowie niedaleko Ostrowi Mazowieckiej. Po rocznej nauce i praktyce wojskowej postanowił kontynuować naukę i wstąpił do Oficerskiej Szkoły Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej. Ukończył ją 15 lipca 1930 roku w stopniu podporucznika z 38. lokatą (na 234 absolwentów) i rozpoczął służbę w 76. Lidzkim Pułku Piechoty stacjonującym w Grodnie. 12 marca 1933 roku awansował na stopień porucznika. Jednocześnie prowadził zajęcia jako instruktor w Szkole Podchorążych Piechoty. W 1937 roku za zasługi w służbie wojskowej został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi przez premiera Felicjana Sławoja- -Składkowskiego.

W 1938 roku doceniono dotychczasową służbę i kwalifikacje Raginisa, awansując go do stopnia kapitana i w 1939 roku przydzielając do elitarnego Korpusu Ochrony Pogranicza, gdzie w pułku „Sarny” oddano mu pod komendę 3. kompanię batalionu ciężkich karabinów maszynowych. Tuż przed wybuchem wojny, 27 sierpnia 1939 roku, Raginis otrzymał zadanie obsadzenia umocnień na odcinku Wizna- Osowiec. Był to ważny punkt strategiczny, zamykający przeprawę przez bagno i rozlewisko Narwi. Główne punkty obronne stanowiły cztery forty twierdzy Osowiec, pochodzące z czasów pierwszej wojny światowej. 2 września kpt.

Raginis objął dowodzenie nad całym odcinkiem, liczącym ok. 9 km. Linia obronna składała się z kilkunastu – w części niedokończonych – bunkrów, schronów, zapór przeciwczołgowych i zasieków. Raginis dysponował 360 żołnierzami, 24 ciężkimi karabinami maszynowymi i sześcioma lekkimi działami kal. 76 mm.

7 września pod Wiznę dotarły oddziały niemieckiej 10. Dywizji Pancерnej. Polacy zmusili je do odwrotu i wysadzili most w Wiźnie, jednak nieprzyjaciel zdołał się przeprowić przez Narew. 8 września w nocy pod Wiznę dotarł XIX Korpus Pancерny gen. Heinza Guderiana, wzmocniony oddziałami 3. i 10. Dywizji Pancерnej, 20. Dywizji Zmotoryzowanej oraz Brygady Fortecznej „Lötzen”. Niemcy dysponowali ok. 30 tys. (według niektórych źródeł 42 tys.) żołnierzy, kilkuset czołgami oraz artylerią. Ich przewaga była przygniatająca. Mimo to Polacy powstrzymywali natarcie niemieckie przez dwa dni. 10 września bronił się już tylko jeden bunkier – dowódcy obrony. W obliczu strat i braku wsparcia po długim namyśle kpt. Raginis przyjął niemiecką propozycję kapitulacji, chcąc uniknąć dalszych ofiar. Sam jednak nie poszedł do niewoli, lecz popełnił samobójstwo, detonując granat w swoim bunkrze. W 1947 roku został pośmiertnie uhonorowany Krzyżem Srebrnym, a w 1970 Krzyżem Złotym Orderu

Virtuti Militari. W 2009 roku odznaczono go także Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski. W 2011 r. Stowarzyszenie „Wizna 1939” przeprowadziło ekshumację szczątków kpt. Raginisa. W tym samym roku zostały one pochowane w ruinach schronu dowodzenia na Górze Strękowej. W 2012 r. Władysław Raginis został pośmiertnie awansowany do stopnia majora.

Film o postaci

<https://www.youtube.com/watch?v=ytktB3vqYD8>

Wykorzystane źródła

Bibliografia:
Źródła drukowane:
Rocznik oficerski 1932, Warszawa 1932
Rocznik oficerski 1939. Stan na dzień 23 marca 1939, oprac. Ryszard Rybka i Kamil Stepan, Kraków 2006
Wojna obronna Polski 1939. Wybór źródeł, zebrał i opracował zespół pod kierownictwem Eugeniusza J. Kozłowskiego, Warszawa 1968
Źródła internetowe:
Wizna: niesłychany mit kampanii wrześniowej?, bialystok.gazeta.pl
Kpt. Władysław Raginis, wizna1939.eu
<https://www.wizna1939.eu/>
Pamiętniki i wspomnienia:
Guderian Heinz, Wspomnienia żołnierza, Warszawa 2007
Keitel Wilhelm, W służbie

aż do klęski.
Wspomnienia
feldmarszałka Hitlera i
szefa Naczelnego
Dowództwa Wehrmachtu,
Warszawa 2001
Wrzesień 1939 w
relacjach i
wspomnieniach, wybór i
opracowanie Mieczysław
Cieplewicz i Eugeniusz
Kozłowski, Warszawa
1989
Opracowania:
Bernaś Franciszek,
Mikulska Bernań Julitta,
Reduta pod Wizną,
Warszawa 1970
Dymek Przemysław,
Samodzielna Grupa
Operacyjna NAREW 1939
w polskiej historiografii
wojskowej, Poznań 1999
Koszyła Zygmunt,
Obrona odcinka „Wizna”
1939, Warszawa
1979. Polski czyn zbrojny
w II wojnie światowej.
Wojna obronna Polski
1939 opracował zespół
pod redakcją Eugeniusza
Kozłowskiego, Warszawa
1979
Porwit Marian,
Komentarze do historii
polskich działań
obronnych 1939 roku, cz.
1, Plany i bitwy graniczne,
Warszawa 1983
Porwit Marian,
Komentarze do historii
polskich działań
obronnych 1939 roku, cz.
2, Odwrót i
kontrofensywa, Warszawa
1983
Stawecki Piotr, Słownik
biograficzny generałów
Wojska Polskiego
1919–1939, Warszawa
1994
Wieczorkiewicz Paweł,
Kampania 1939 roku,
Warszawa 2001
Zawilski Apoloniusz, Bitwy
polskiego września,
Kraków 2009

Miejsce pamięci

Nazwa
miejsca

Pomnik Bitwy pod Wizną -
Kurpiki

Lokalizacja

Zdjęcia

Nazwa
miejsca

Mural upamiętniający
kapitana Władysława
Raginisa w Wiznie

Lokalizacja

Zdjęcia

Nazwa miejsca

Wzgórze 126 - Góra
Strękowa

Lokalizacja

Zdjęcia

Dokładny opis miejsca

Bunkier obserwacyjny nr 6 kapitana Raginisa i jego miejsce śmierci. W dniach 7-10 września 1939 roku w okolicach Wizny kilkuset polskich żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza (KOP), dowodzonych przez kpt. Władysława Raginisa, podjęło nierówną walkę z XIX Korpusem Armijnym III Rzeszy gen. Heinza Guderiana. Po zakończeniu II wojny światowej bitwa określana jest mianem „polskich Termopil”. Linia obrony „Wizna”, rozciągająca się na północny-wschód od

Łomży, na wiosnę 1939 roku została rozbudowana o bunkry oraz zapory przeciwczołgowe. System umocnień nie został jednak w pełni przygotowany do zbliżającego się konfliktu. W chwili niemieckiej agresji na Polskę strategicznej przeprawy przez Narew w tym rejonie broniły oddziały Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Narew”. Jej skład osobowy stanowiło 20 oficerów i 700 szeregowców, a funkcję dowódcy od 2 września 1939 roku pełnił kpt. Władysław Raginis. Po wybuchu wojny, pierwsze oddziały Wehrmachtu dotarły pod Wiznę 7 września. Wojskami, liczącymi według szacunków od 32 do 42 tys. żołnierzy, dowodził gen. Heinz Guderian. Niewielki stan liczebny polskiej załogi oraz braki w uzbrojeniu nie dawały zbyt wielu szans na powstrzymanie przeciwnika, który dysponował bronią pancerną, liczebną przewagą i w każdej chwili mógł liczyć na wsparcie ze strony lotnictwa. Na niekorzyść Polaków działały także warunki pogodowe, bowiem kończące się upalne lato doprowadziło do tego, że bagna otaczające umocnienia odcinka „Wizna”, mogące stanowić naturalną przeszkodę dla atakujących, kompletnie wyschły. Wczesnym rankiem 10 września nadal niezdobyte pozostawały dwa schrony na obszarze Góry Strękowej. Wtedy też Niemcy postawili kpt.

Raginisowi ultimatum – albo wraz z podkomendnymi podda się, albo wzięci do niewoli w czasie boju polscy jeńcy zostaną rozstrzelani. Dowódca obrony – chcąc być wiernym wcześniej złożonej przysiędze, iż nie odda żywy zajmowanych pozycji – wydał żołnierzom rozkaz złożenia broni i opuszczenia schronu, a następnie sam rozerwał się granatem. Na szczycie pagórka zachowały się ruiny umocnień, a wśród nich grób, w którym pochowano kpt. Władysława Raginisa oraz jego zastępcę por. Stanisława Brykalskiego. W kolejne rocznice (7-10 września) mają tu miejsce oficjalne uroczystości oraz inscenizacja bitwy pod Wizną. Miejsce jest dostępne dla każdego.

Żywa lekcja historii

Opis
przeprow
adzonej
żywej
lekcji
historii

Żywa lekcja historii została przeprowadzona dla uczniów klasy VIII b Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Rotmistrza W. Pileckiego w Dobrym Mieście. W lekcji wzięło udział 31 uczniów. Lekcję

przygotowali i przeprowadzili uczniowie klasy II A liceum ogólnokształcącego o profilu mundurowym w Zespole Szkół w Dobrym Mieście: Błażej Ilkiewicz i Piotr Graczyk. Celem lekcji było przedstawienie uczniom przebiegu kampanii polskiej we wrześniu 1939 roku oraz szczegółowe zaprezentowanie obrony Wizny oraz heroicznego obrońcy spod Wizny, czyli sylwetki kapitana Władysława Raginisa. Podczas lekcji wykorzystano następujące materiały dydaktyczne: film dotyczący przebiegu kampanii polskiej (World War II Odc. 4 Kampania wrześniowa '39 w Polsce), nagranie o wybuchu II wojny światowej, mapę Polski wraz z zaznaczonymi miejscami najważniejszych bitew, informację na temat stosunku sił polskich do sił niemieckich we wrześniu 1939 r., przygotowany Biuletyn pt. Obrona Wizny, film przygotowany przez uczniów pt. Bohater spod Wizny (link:<https://www.youtube.com/watch?v=ytkkB3vqYD8>) oraz artefakty: niemiecki hełm z 1939 r., puszka na maskę RSC (wzór 1924 rok) oraz karta pracy.

Uczniowie klasy VIII b Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Rotmistrza W. Pileckiego w Dobrym Mieście uczestniczyli w lekcji bardzo aktywnie, słuchali uważnie, z wielkim zainteresowaniem poznali historię kapitana

Władysław Raginisa i
wykonali karty pracy
poświęcone pamięci
heroicznego obrońcy spod
Wizny.

Zdjęcia

Pliki

